Dlaczego słowa dzieci są ważne?
Liczba słów znanych przez dzieci jest jednym z najlepszych wskaźników ich rozwoju językowego. Psychologowie i logopedzi na całym świecie używają testów słownikowych, aby ocenić, czy rozwój językowy przebiega prawidłowo, czy może wymaga dodatkowej diagnozy lub wsparcia. Problem pojawia się jednak wtedy, gdy chcemy porównać wyniki dzieci mówiących różnymi językami. Czy test słownictwa po polsku jest równie trudny jak jego odpowiednik po turecku, fińsku czy hiszpańsku? Czy dwujęzyczne dzieci mają szansę na sprawiedliwą ocenę, jeśli ich języki znacznie się różnią? Czy używając dwóch testów możemy określić, który z języków dziecka jest silniejszy?

Aby odpowiedzieć na te pytania, powstały **Międzyjęzykowe Zadania Słownikowe (ang. Cross-Linguistic Lexical Tasks; CLT)**, czyli zestaw zadań słownikowych dostępnych obecnie w ponad 40 językach. Wszystkie zostały stworzone według tych samych zasad: mają taką samą strukturę, podobne pytania, tę samą liczbę obrazków. Jako że CLT we wszystkich językach tworzone są według tych samych reguł, powinny mieć też podobną trudność. W praktyce jednak nikt do tej pory nie sprawdził, czy te testy rzeczywiście działają tak samo w różnych językach. A to oznacza, że naukowcy i klinicyści mogą wyciągać wnioski oparte na założeniu, które nie zostało wystarczająco zweryfikowane.

Cel projektu
Celem projektu jest pierwsze na świecie kompleksowe sprawdzenie, czy CLT są rzeczywiście porównywalne między językami, a także opracowanie nowych, opartych na danych norm dla dzieci dwujęzycznych. Badanie obejmie analizę ogromnych zbiorów danych z wielu krajów. Zamierzamy przeanalizować zarówno dane już opublikowane, jak i dane nigdy dotąd nieudostępniane, pochodzące na przykład z prac magisterskich lub z języków, o których rzadziej pisze się w czasopismach naukowych.

Jak to zrobimy?
Projekt obejmuje trzy badania:

1. **Porównanie trudności testów w wielu językach.**
   Sprawdzimy, czy dzieci mówiące różnymi językami osiągają podobne wyniki, jeśli mają ten sam wiek i podobne warunki społeczno-ekonomiczne. W ten sposób dowiemy się, czy CLT są tak samo trudne w różnych językach.
2. **Analiza, które właściwości słów sprawiają, że są łatwe lub trudne.**
   Sprawdzimy, czy w różnych językach te same właściwości słów sprawiają, że słowa są łatwe lub trudne. Na przykład: czy na trudność słów zawsze wpływa to, jak często są używane? A może to, w jakim wieku się ich uczymy? Albo to, jak łatwo sobie wyobrazić ich znaczenie?
3. **Stworzenie nowych norm dla dzieci dwujęzycznych.**
   Określimy, jak na podstawie wieku dzieci, tego, przez ile czasu słyszą swoje dwa języki, oraz tego, jak podobne są te języki, można przewidywać to, jak wiele słów znają dzieci.

Dlaczego to ważne?
Dzieci dwujęzyczne czasami bywają niesłusznie diagnozowane jako mające opóźniony rozwój językowy. Często dzieje się tak dlatego, że brakuje narzędzi, które uczciwie oceniają ich dwa języki. Wyniki projektu zmienią to na dwa sposoby. Po pierwsze, wskażą, czy różne wersje językowe CLT mogą być porównywane. Po drugie, przygotują normy dla dzieci dwujęzycznych, które będą mogły być używane dla dowolnej pary języków.

Przewidywany efekt?
W projekcie powstanie największa jak dotąd baza danych dotycząca rozwoju słownictwa dzieci w wieku przedszkolnym w wielu językach, a wyniki posłużą badaczom, logopedom i specjalistom na całym świecie. Projekt wesprze sprawiedliwą ocenę rozwoju językowego i ułatwi diagnozowanie dzieci dwujęzycznych, rosnącej grupy we współczesnych społeczeństwach.